

lighed, der kunde være ved at give en saadan exceptionel Lov, som forrykker Grundlaget for den gjældende Ordning af et vist Forhold i Staten. Dette er nu vistnok en overordentlig grundet Bemærkning, naar den tages i sin Almindelighed; men jeg troer, at saadanne exceptionelle Love, blive mindre betænkelige, naar de bevære et Forhold, som dog de Fleste anerkjende for at trænge til en tidssvarende Reform. Dernæst maa det jo virkelig ogsaa indrømmes, at uagtet den Betænkelighed, der kan være ved saadanne exceptionelle Love, saa kan den Grund, hvorpaa man bygger deres Nødvendighed, være saa stærk, at man bør see bort fra en saadan Betænkelighed. Efter hvad der er bekjendt, ere vi jo netop paa Grund af Dyrtiden især med at tænke paa andre exceptionelle Love af lignende Slags, nemlig en Lov angaaende Dyrtidsstillet for de ringere aflagte Embedsmænd. Ved en saadan Lov vil man jo ogsaa gribe ind i den Ordning, der er vedtaget med Hensyn til Embedsmændenes Lønning, men naar dette er Tilfældet, saa troer jeg, at der heller ikke kan være nogen Betænkelighed ved at vedtage denne Lov, som er af en ganske lignende Slags og foranlediget ved selsamme Omstændighed. Den ærede Indenrigsminister har gjort opmærksom paa, at Arbejdslønnen er steget og snart vil stige saaledes, at Forholdet derved kan ansees udfjernet; men jeg maa derimod gjøre den Bemærkning, at netop Dyrtiden gjør, at mange Arbejdere ikke kunne faae Arbejde. Det nytter altsaa ikke dem, der ikke kunne faae Arbejde, at Arbejdslønnen er steget noget for dem, der kunne vedblive at have Arbejde; navnlig er det mig bekjendt, at der i flere Stæder ligger Folk ledige, ogsaa her i Hovedstaden, og at de paa Grund af Forholdene ikke have noget at fortjene, og det gjælder navnlig hvad endeel af Haandværkerne i Bygningsfaget angaaer, hvor Sommerets Dyrhed og andre Omstændigheder have stødt til, og hvor der er en Arbejdsløshed tilstede uden de Vedkommendes Skyld og større, end den har været om Vinteren i andre Aar, og det gjør altsaa, at Trangen bliver følelig for dem, uagtet Arbejdspriserne ere forhøiede. Det kan heller ikke nægtes, at flere Massiners Indførelse paa Landet, navnlig Tærsemassiner, som mere og mere

bruges, har gjort, at der er bleven mindre Arbejde for Huusmandsklassen, hvis meste Arbejde om Vinteren har bestaaet i at tørste, og jeg troer derfor, at man ogsaa maa tage denne Side af Sagen i Betragtning, naar man taler om Arbejdslønnens Forhøielse. At der endelig er gaaet saa lang Tid hen, for denne Lov har kunnet vedtages, maa jeg meget beklage, men det har jo, paa Grund af de Forhold, hvorunder Rigsdagen har virket, ikke været muligt at faae Loven frem før, og det forekommer mig ogsaa, at det maa kunne lade sig gjøre, naar denne Lov udkommer, at Communalbestyrelserne omkring i Landet kunne betragte som Dyrtidsunderstøttelse, hvad de, før Loven udkom, maatte have ydet til saadanne Familier, som komme ind under Loven. Det kan jo ogsaa ventes, som den ærede Minister selv bemærkede, at der ved frivillige Sammenfud er gjort Noget, men dette Noget vil neppe kunne strække til, naar Loven ikke kommer og skyder til, hvad der mulig kunde mangle. De frivillige Sammenfud have det Onde ved sig, at de kun falde paa Enkelte, der have et mildt og menneskeligt Sind, og man hører ofte fra Communerne klage meget over, at mange, og det desovære endog ofte dem, der ere meest velhavende, kunne være saa haardhjertede, at de ikke ville yde deres Bidrag; og det gjør, at Andre, der ellers kunde have Sind til at hjælpe deres Medmennesker, trække sig tilbage og sige: hvorfor skal jeg bestandig blive ved, medens den og den, der bedre kunde affee Noget, holer sig tilbage? Jeg troer derfor ogsaa, at Loven i den Retning vil kunne have sin store Nytte.

Minestad: I det jeg tillader mig at anbefale dette Lovforslags Fremme til det høit ærede Thing, skal jeg i alt Væsentligt henholde mig til hvad den ærede Forslagsstiller har bemærket desangaaende. Jeg kan næsten i Alt slutte mig til ham, og jeg skal kun tilføie, at i de Kredse, der ere mig temmelig nøie bekjendte, forarsager Dyrtiden virkelig en saadan Nød, at Mange, der have kæmpet og kæmpet længe for ikke at modtage Fattigunderstøttelse og derved komme ind under de Vilkaar, hvorunder de komme, der have faaet